

**Agendes
Urbanes
Locals**

2n Fòrum de les Agendes Urbanes Locals

Del disseny a la implementació

28 d'octubre de 2024

Paranimf de la
Diputació de Barcelona

Informe de la Jornada

Taula de continguts

Introducció	4
Salutació institucional	9
La implementació de les Agendes Urbanes, de l'estratègia a l'acció	15
Agenda Urbana: l'aposta de la Diputació de Barcelona per la renovació de les polítiques públiques urbanes locals	19
Presentació del projecte "Ciudades que se superan"	23
Manifest de la Xarxa d'Agendes Urbanes Locals	29
Ponència magistral: Oportunitats que ofereix l'Agenda Urbana per aconseguir ciutats climàticament neutres	35
El poder transformador de les Agendes Urbanes Locals	39
Xarxes, aliances i visió compartida per al desenvolupament urbà sostenible	45
Orientacions per a la implementació de les Agendes Urbanes Locals	51
Valoracions	57

Fòrum de les Agendes Urbanes Locals

Del disseny
a la implementació

Dilluns 28 d'octubre es va celebrar la segona edició del Fòrum de les Agendes Urbanes Locals al Paraninf de l'Escola Industrial de la Diputació de Barcelona. Aquest Fòrum és l'esdeveniment biennal de referència de la Xarxa de les Agendes Urbanes Locals (XAUL) que lidera la Diputació de Barcelona.

El Fòrum és el punt de trobada de l'acció dels governs locals de la demarcació de Barcelona en relació amb les Agendes Urbanes Locals, en el marc del projecte que impulsa la Diputació de Barcelona.

Ha estat l'ocasió de compartir i valorar la feina dels diferents ens locals i supralocals que formen part de la XAUL.

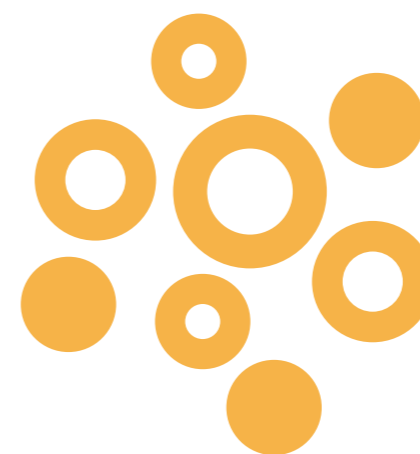
La primera edició del Fòrum, celebrada el 2022, va posar el focus en el disseny de les estratègies de desenvolupament urbà integrat. En aquesta segona edició del Fòrum, el contingut ha estat orientat a la implementació i el desplegament d'aquestes estratègies. A més, hem tingut

l'ocasió de conèixer el treball que s'està fent en altres àmbits i territoris i obtenir una visió més àmplia i variada sobre l'execució de projectes d'Agenda Urbana.

Les taules rodones de la tarda s'han centrat en aspectes clau que cal tenir en compte a l'hora d'orientar la implementació de les Agendes Urbanes Locals i en la importància de construir aliances a través de la col·laboració interadministrativa i el treball en xarxa.

Aquest Fòrum suposa una posada en comú de reptes i bones pràctiques, que permet posicionar a la província de Barcelona i els seus ens locals i supralocals com una regió de referència en el desplegament de plans municipals i supralocals d'Agenda Urbana.

La jornada, celebrada únicament de forma presencial i dinamitzada per la periodista **Milagros Pérez Oliva**, ha congregat a més de 170 assistents i una trentena de ponents.

Fòrum Agendes Urbanes Locals

2a edició

Nota: El present document suposa un resum dels continguts més destacats del Fòrum. Totes les fotografies utilitzades en aquest document són obra de la Diputació de Barcelona.

Xarxa de les Agendes Urbanes Locals (XAUL)

La Diputació de Barcelona lidera la Xarxa de les Agendes Urbanes Locals, creada el 2022 com un espai relacional de cooperació, intercanvi, innovació, aprenentatge i seguiment de les Agendes Urbanes Locals de la demarcació. En la XAUL estan incloses el 30% de les Agendes Urbanes Locals d'Espanya.

Actualment, la xarxa té 46 agendes en procés d'elaboració, licitació o ja redactades –26 de les quals compten amb el suport de la Diputació de Barcelona–, que aglutinen 75 municipis dels 311 de la província i el 40% de la seva població.

**Salutació
institucional**

Salutació institucional

Víctor Puga López, secretari de Territori, Urbanisme i Agenda Urbana de la Generalitat de Catalunya.

Víctor Puga va assenyalar que aquesta trobada posa de manifest, d'una banda, que “els reptes són de caràcter global i afecten de manera concreta les condicions de vida dels hàbitats urbans” i, d'una altra banda, “la importància de la col·laboració entre les diferents escales de l'Administració, diferents entitats socials i el món empresarial.”

Maria Eugènia Gay Rosell,

vicepresidenta sisena i diputada de Relacions Internacionals i Agenda 2030 de la Diputació de Barcelona.

Maria Eugènia Gay Rosell va destacar que “en aquest mandat aprofundim el suport als nostres pobles i ciutats amb eines que els ajudin a complir l’Agenda 2030 i els 17 Objectius de desenvolupament sostenible a través de l’Agenda Urbana i Rural, que incorpora enfocaments globals a escala local i troba en les Agendes Urbanes Locals un marc idoni per a concretar i arribar a tots els municipis de la província sense deixar ningú exclòs.” A més, va assenyalar com el sumar esforços amb altres institucions i actors permet aconseguir una major capacitat de resposta.

La implementació de les Agendes Urbanes, de l'estratègia a l'acció

La implementació de les Agendes Urbanes, de l'estratègia a l'acció

En aquesta taula, es van compartir les diferents perspectives de l'Agenda Urbana, fent un recorregut per la visió europea, estatal i catalana. Els participants de la taula, van explorar com els principis i objectius de les Agendes Urbanes en la seva escala global es tradueixen en accions concretes i tangibles en l'àmbit local. Es van abordar les estratègies i processos d'aterratge de les metes i objectius establerts per les agendes internacionals a l'escala local, i es va valorar la importància de la col·laboració entre diferents nivells de govern i actors, i les eines i metodologies necessàries per a avaluar l'impacte i l'èxit de les agendes urbanes en la millora de la qualitat de vida de la ciutadania.

Ana Beatriz Jordao, directora d'ONU Habitat d'Espanya. La Nova Agenda Urbana.

María Teresa Verdú Martínez, directora general d'Agenda Urbana i Arquitectura del Ministeri de Vivenda i Agenda Urbana. Agenda Urbana d'Espanya.

Beth Tuà Sardà, responsable de la coordinació tècnica de la Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme de la Generalitat de Catalunya.

**Agenda Urbana: l'aposta
de la Diputació de Barcelona
per la renovació de
les polítiques públiques
urbanes locals**

Agenda Urbana: l'aposta de la Diputació de Barcelona per la renovació de les polítiques públiques urbanes locals

Jesús Naharro Rodríguez, diputat delegat de Mobilitat Sostenible.

Jesús Naharro va incidir en l'aposta de la Diputació de Barcelona per la renovació de les polítiques públiques urbanes locals, destacant la importància de "construir aliances a través de la col·laboració interadministrativa i el treball en xarxa". En aquest sentit, va assenyalar que per fer front als reptes actuals –adaptació al canvi climàtic, habitatge assequible, innovació, regeneració urbana o la lluita contra la pobresa, entre altres– cal un enfocament "que incorpori models de governança multinivell, que facilitin la col·laboració publicoprivada i que fomentin la cooperació i la col·laboració amb tots els actors implicats, especialment amb la ciutadania".

**Presentació del projecte
“Ciudades que se superan”**

Presentació del projecte “Ciudades que se superan”

Ana Beatriz Jordao, directora d'ONU Habitat Espanya.

Jose Ángel Carcelén Luján, primer tinent d'alcalde de Sant Boi de Llobregat. Àrea de Model de Ciutat i Àrea de Ciutat Segura.

Candelaria Testa Romero, alcaldessa d'Alcorcón.

Jesús Naharro Rodríguez, diputat delegat de Mobilitat Sostenible.

Ana María González Bueno, primera tinent d'alcalde de Chiclana de la Frontera. Delegada de Presidència i Agenda 2030.

Alba Barnusell i Ortuño, alcaldessa de Granollers.

Olga Morales Segura, alcaldessa de Viladecans.

En el marc del Fòrum, es va fer la primera menció pública de la iniciativa “Ciudades que se superan”, impulsada per ONU-Habitat, que busca facilitar i promoure l'intercanvi d'experiències i col·laboració en la realització de projectes urbans transformadors en ciutats espanyoles intermèdies com acceleradors de la implementació de la Nova Agenda Urbana i de l'ODS 11 de l'Agenda 2030 a Espanya.

En aquest projecte pilot, s'inclouen les ciutats de Sant Boi de Llobregat, Granollers, Viladecans, Alcorcón, Chiclana de la Frontera,

San Fernando i la XAUL com a l'espai relacional de cooperació, intercanvi i aprenentatge. El Fòrum de les Agendes Urbanes Locals respon a l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) número 11 “Ciutats i Comunitats sostenibles”. Els 17 ODS van ser proclamats per l'Assemblea General de Nacions Unides el 25 de setembre de 2015 i formen part de l'agenda global per a 2030. La Diputació de Barcelona n'assumeix el compliment i desplega la seva acció de suport als governs locals de la província d'acord amb aquests ODS.

Ana Beatriz Jordao,
directora d'ONU Habitatat
Espanya.

Jesús Naharro Rodríguez,
diputat delegat de Mobilitat
Sostenible.

**Jose Àngel Carcelén
Luján**, primer tinent
d'alcalde de Sant Boi de
Llobregat. Àrea de Model
de Ciutat i Àrea de Ciutat
Segura.

**Ana María González
Bueno**, primera tinent
d'alcalde de Chiclana de
la Frontera. Delegada de
Presidència i Agenda 2030.

Candelaria Testa Romero, alcaldessa d'Alcorcón.

Alba Barnusell i Ortuño, alcaldessa de Granollers.

Olga Morales Segura, alcaldessa de Viladecans.

Manifest de la Xarxa d'Agendes Urbanes Locals

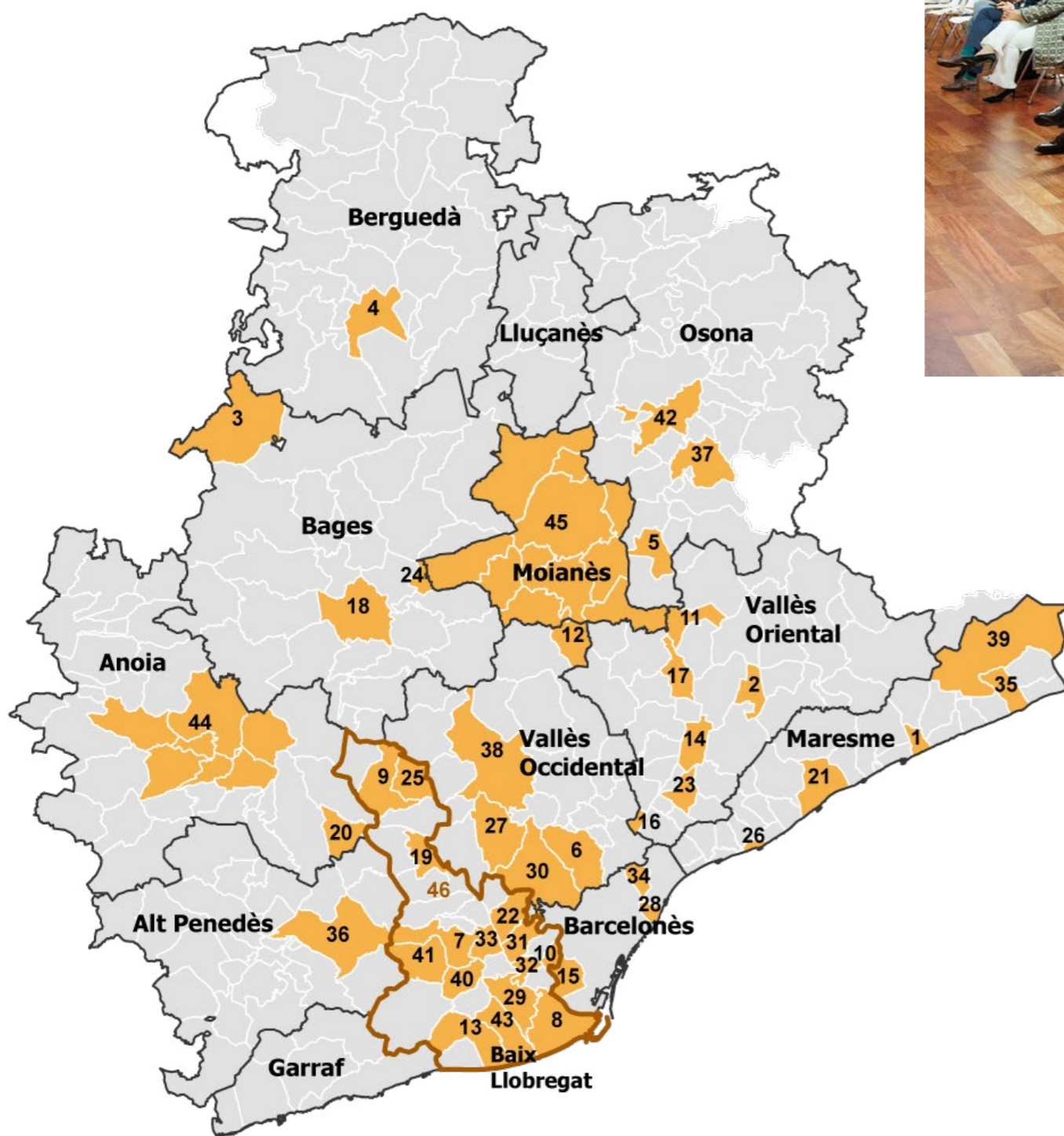
Manifest de la Xarxa d'Agendes Urbanes Locals

Es va fer la lectura i ratificació del Manifest XAUL, i després es va prendre una foto de família amb representants de les 46 Agendes Urbanes Locals que componen actualment la xarxa, i que engloben a un total de 75 ens locals.

En aquest manifest, signat per tots els ens locals que formen la XAUL els integrants mostren el seu compromís a treballar conjuntament en el desplegament i implementació de les Agendes Urbanes Locals.

Municipis que conformen la xarxa

Ponència magistral: Oportunitats que ofereix l'Agenda Urbana per aconseguir ciutats climàticament neutres

Ponència magistral: Oportunitats que ofereix l'Agenda Urbana per aconseguir ciutats climàticament neutres

Julio Lumbreras Martín, Universitat Politècnica de Madrid (UPM) / citiES 2030.

Julio Lumbreras Martín, professor de la Universitat Politècnica de Madrid, Màster en Gestió Pública per la Universitat d'Harvard i director del programa CitiES 2030, va oferir la ponència magistral "Oportunitats que ofereix l'Agenda Urbana per aconseguir ciutats climàticament neutres", que va ficar el focus en la Missió Europea de Ciutats, iniciativa de la Comissió Europea en el marc del Pacte Verd, i com l'Agenda Urbana serveix de palanca per a la transformació urbana i l'assoliment de ciutats climàticament neutres.

El poder transformador de les Agendes Urbanes Locals

El poder transformador de les Agendes Urbanes Locals

Martí Pujadas Ferrer, regidor de Planificació Estratègica, Ajuntament de Granollers.

Marc Aloy Guàrdia, alcalde de Manresa.

Daniel Gutiérrez Espartero, regidor de Planificació Estratègica, Ajuntament de Masquefa.

David Bote Paz, alcalde de Mataró.

Juan Pedro Pérez Castro, primer tinent d'alcalde d'Acció Institucional i Projectes Urbans, Àrea responsable d'Agenda 2030 i Agenda Urbana, Ajuntament del Prat de Llobregat.

Moderadora: **Rosa Sanz Sánchez**, coordinadora de l'Àrea d'Urbanisme, Habitatge i Regeneració Urbana.

En aquesta primera taula rodona, moderada per **Rosa Sanz Sánchez**, coordinadora de l'Àrea d'Urbanisme, Habitatge i Regeneració Urbana de la Diputació de Barcelona, es va visibilitzar com les Agendes Urbanes Locals poden ser un motor de transformació social, econòmic i ambiental de les ciutats i pobles de la demarcació de Barcelona.

En el debat generat, es va abordar la importància de la col·laboració interinstitucional, la participació

ciutadana i la implementació de polítiques innovadores que responguin als reptes actuals i futurs dels entorns urbans.

Els participants han compartit les experiències dels seus municipis amb l'objectiu de servir com exemple per a l'acció local des d'altres entitats locals, i posar en valor la importància de les Agendes Urbanes Locals com a eines de transformació i planificació que permeten desplegar les polítiques urbanes a les nostres ciutats i pobles.

Martí Pujadas Ferrer, regidor de Planificació Estratègica, Ajuntament de Granollers.

David Bote Paz, alcalde de Mataró.

Marc Aloy Guàrdia, alcalde de Manresa.

Juan Pedro Pérez Castro, primer tinent d'alcalde d'Acció Institucional i Projectes Urbans, Àrea responsable d'Agenda 2030 i Agenda Urbana, Ajuntament de Prat de Llobregat.

Daniel Gutiérrez Espartero, regidor de Planificació Estratègica, Ajuntament de Masquefa.

Modera: **Rosa Sanz Sánchez**, coordinadora de l'Àrea d'Urbanisme, Habitatge i Regeneració Urbana.

Xarxes, aliances i visió compartida per al desenvolupament urbà sostenible

Xarxes, aliances i visió compartida per al desenvolupament urbà sostenible

Eduard Trepà Deltell, coordinador tècnic Associació d'Iniciatives Rurals i Marítimes de Catalunya.

Maria Garcia Brugada, cap del Servei Agenda 2030, Agenda 2030 de la Diputació de Barcelona.

Imma Pruna González, gerent de Serveis de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat.

Maria Cortada de la Peña, tècnica referent de governança del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona.

Adela Artero Lozano, directora d'Estratègia 2030, Innovació i Xarxes Institucionals de Viladecans, Secretària de la Xarxa Innpulso.

Eulàlia Moreno d'Acevedo, coordinadora general de l'Ajuntament d'Alcorcón.

Moderador: **Pilar Cervantes Vinuesa**, cap del Servei Urbanisme de la Diputació de Barcelona.

En aquesta segona taula rodona, moderada per Pilar Cervantes Vinuesa, cap del Servei d'Urbanisme de la Diputació de Barcelona, es van exposar estratègies clau per a enfortir la col·laboració entre diferents actors: administracions públiques, sector privat, societat civil i acadèmica. A través del debat entre els participants es va abordar com aquestes xarxes poden facilitar la implementació efectiva d'agendes urbanes sostenibles, promovent la integració de polítiques i recursos. A més, es va posar de manifest la

importància de construir aliances sòlides basades en una visió compartida, que permet enfrontar els reptes urbans de manera inclusiva i equitativa.

Els participants de la taula van presentar casos d'èxit de cooperació a través d'aliances i xarxes de ciutats, tant a la província de Barcelona com a escala nacional, demostrant com el fet de tindre una visió compartida i establir estratègies col·laboratives impulsa el desenvolupament urbà i rural.

Eduard Trepal Deltell, coordinador tècnic Associació d'Iniciatives Rurals i Marítimes de Catalunya.

Maria Garcia Brugada, cap del Servei Agenda 2030, Agenda 2030 de la Diputació de Barcelona.

Imma Pruna González, gerent de Serveis de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat.

Maria Cortada de la Peña, tècnica referent de governança del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona.

Adela Artero Lozano, directora d'Estratègia 2030, Innovació i Xarxes Institucionals de Viladecans, Secretària de la Xarxa Innpuls.

Eulàlia Moreno d'Acevedo, coordinadora general de l'Ajuntament d'Alcorcón.

Moderadora: **Pilar Cervantes Vinuesa**, cap del Servei Urbanisme de la Diputació de Barcelona.

Orientacions per a la implementació de les Agendes Urbanes Locals

Orientacions per a la implementació de les Agendes Urbanes Locals

Rebeca López Hernández, directora d'Operacions de l'Àrea d'Estratègia i Desenvolupament Urbà Sostenible de TECH Friendly.

Roberto San Salvador Del Valle Doistua, catedràtic de la Facultat de Ciències Socials i Humanes de la Universitat de Deusto i director del Cities Lab Katedra.

Patricia Molina Costa, directora de Ciutat, Territori i Medi Ambient en Tecnalia Research & Innovation.

Andreu Ulied, director de Mcrit.

Luiskar Delgado Órtiz, director gerent de Sestao Berri.

Modera: **Sergio Serna Sánchez**, soci fundador de TECH Friendly.

En la tercera taula rodona, moderada per Sergio Serna Sánchez, soci fundador de Tech Friendly, es va proporcionar una visió integral i pràctica per a una implementació efectiva de les Agendes Urbanes Locals, abordant temes clau com el finançament dels plans d'acció, la governança del seu desplegament o el seguiment i avaluació per a mesurar el seu èxit i reconduir possibles desviacions.

En aquesta taula van participar Rebeca López Hernández, amb una intervenció sobre com el finançament pot ser una palanca per al desplegament dels plans d'acció. Roberto San Salvador Del Valle Doistua, per la seva part, va donar les claus per a millorar la governança de les Agendes Urbanes Locals,

mitjançant la col·laboració multinivell i participació ciutadana. Patricia Molina Costa, va presentar una sèrie de ferramentes per facilitar la planificació i la gestió municipal al voltant de l'Agenda Urbana i Andreu Ulied, va fer una presentació posant de manifest la importància del seguiment i avaluació dels plans d'acció de les ciutats per a una implementació més eficiente. Finalment, Luiskar Delgado Órtiz, va presentar el cas de Sestao, com a cas d'èxit en la implementació de l'Agenda Urbana en l'àmbit local i la regeneració urbana de la ciutat. En el debat d'aquesta taula es van posar en comú exemples concrets que van permetre visualitzar quins mecanismes, procediments i eines existeixen per a implementar les agendes urbanes en l'àmbit local amb èxit.

Rebeca López Hernández, directora d'Operacions de l'Àrea d'Estratègia i Desenvolupament Urbà Sostenible de TECH Friendly.

Andreu Ulled, director de Mcrit.

Roberto San Salvador Del Valle Doistua, catedràtic de la Facultat de Ciències Socials i Humanes de la Universitat de Deusto i director del Cities Lab Katedra.

Luiskar Delgado Órtiz, director gerent de Sestao Berri.

Patricia Molina Costa, directora de Ciutat, Territori i Medi Ambient en Tecnalia Research & Innovation.

Modera: **Sergio Serna Sánchez,** soci fundador de TECH Friendly.

Valoracions

Valoracions

Un cop finalitzat el Fòrum, es va enviar un qüestionari de valoració anònim a totes les persones participants.

De les valoracions rebudes (un total de 36 respostes) extraïem com a conclusió que el nivell de satisfacció amb la jornada ha estat molt elevat. El 44,4% de les persones van indicar un nivell de satisfacció de 6 sobre 7 i un 19,4% ho van valorar amb un 7 sobre 7.

La proposta general i les experiències presentades van ser valorades amb una puntuació mitjana de 6 sobre 7. No obstant això, el contingut de les ponències i la durada de la jornada s'han valorat amb una puntuació mitjana de 5 sobre 7.

L'espai del Paranimf de l'Escola Industrial de la Diputació de Barcelona s'ha valorat de manera excel·lent, amb una puntuació de 7 sobre 7 tant en localització, com en instal·lacions, comoditat i qualitat del so.

Prop del 94,4% de les persones que han respost el qüestionari volen continuar estant informades sobre jornades d'aquest tipus.

El qüestionari complet es pot consultar [en aquest enllaç](#).

Dels comentaris rebuts s'extreuen diverses conclusions, que de tindran en compte de cara a futures edicions:

- Algunes persones indiquen que, en la seva opinió la part institucional agafa massa pes, deixant menys temps per a les taules de contingut més tècnic.
- Algunes persones sol·liciten destinar major espai per a conèixer casos d'èxit amb major profunditat. També es proposen sessions més pràctiques i participatives en les quals poder compartir experiències i coneixement.
- Algunes persones suggereixen retallar l'horari de la jornada, ja que les taules tècniques, que susciten molt interès, queden deslavadas a última hora de la tarda.

**Agendes
Urbanes
Locals**

2n Fòrum de les Agendes Urbanes Locals

Del disseny a la implementació